

AH, TI ODPADKI!

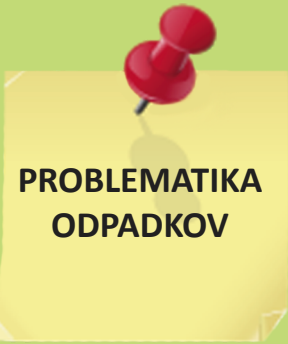
KOMUNALNO PODJETJE
LOGATEC d.o.o.
Tržaška 27, 1370 Logatec

**Nov način zbiranja odpadkov
v občini Logatec**

**PRAVILNO LOČEVANJE
ODPADKOV**

MALI KORAKI - VELIKA DEJANJA
Naš prispevek k čistemu okolju

PROBLEMATIKA ODPADKOV

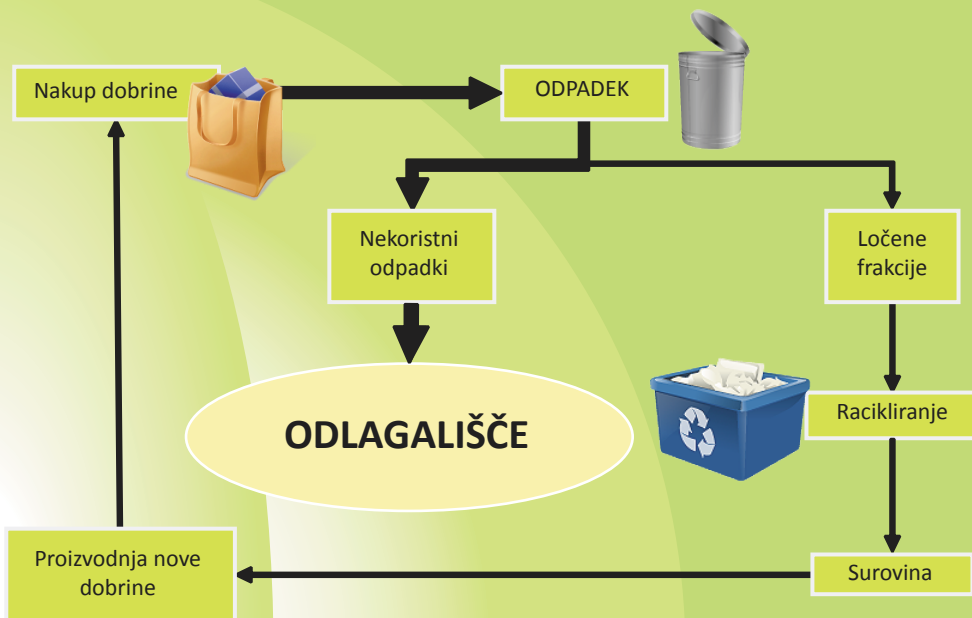
Mediji nas vsak dan obsipavajo s pojmi, kot so onesnaževanje okolja, toplogredni plini, varčevanje z energijo, spremembe ozračja zaradi človekovih posegov v okolje, onesnažena podtalnica in še bi lahko naštevali. Hkrati pa nas opozarjajo na vse več ekoloških katastrof, ki se dogajajo tudi pri nas v Sloveniji. Ena izmed odmevnejših problematik so odpadki, ki pri ljudeh vzbujajo odpor zaradi smradu in videza okolice, saj te posledice vplivajo na njihovo bivalno okolje in kakovost njihovega življenja, po drugi strani pa radi ljudje te iste moteče odpadke brez zadržkov odvržejo tudi v gozd ipd.!

Čisto okolje, kakovostno bivalno okolje in varstvo narave so posledično vse pomembnejši dejavniki za zdravje ljudi ter ostalih živih organizmov, zato moramo skrbeti za zdravo stanje vseh ekosistemov, ki nas obkrožajo. Uresničitev te naloge zahteva celovito reševanje okoljske problematike na državni ravni, ker pa cilje uresničujejo ljudje, je najbolj učinkovito ukrepe izvajati v okviru lokalnih skupnosti. Ta brošura vam bo pomagala, da boste na lažji način kot del globalne človeške civilizacije pripomogli k zmanjšanju prekomerne porabe surovin in energije ter obvarovali svoje zanamce ter bližnje in širše okolje pred onesnaževanjem z odpadki. Pri varovanju okolja je osnova vseh ukrepov na lokalni ravni zakonodaja Evropske unije in slovenska okoljska zakonodaja.

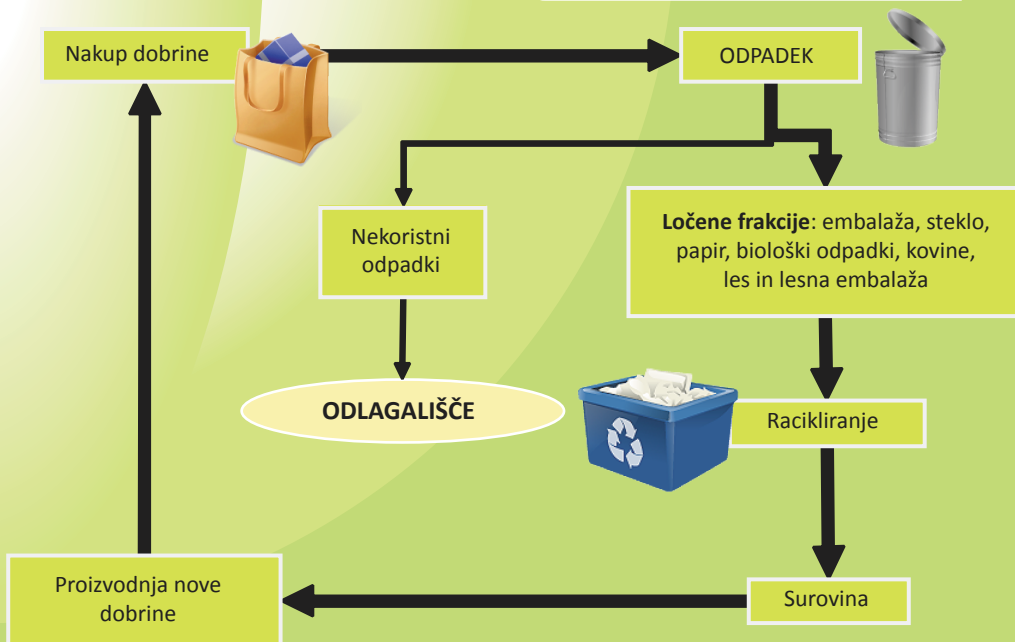
Eden večjih okoljevarstvenih problemov so odpadki. Vprašanje je, kaj narediti z njimi, da bo njihov vpliv na onesnaževanje okolja čim manjši. Posledično se sprašujemo, kako lahko mi sami prispevamo k zmanjševanju odpadkov. Odgovor je lahko preprost:

- Tako, da zmanjšamo količino odpadkov, namenjenih za odlaganje na izvoru, se pravi da vsak posameznik doma ustrezno ločuje odpadke.
- Tako, da poskrbimo za čim večji delež recikliranja odpadkov, kar pa na lokalni ravni pomeni, da komunalno podjetje zagotovi, da ločeno zbrani odpadki občanov končajo v reciklažnih centrih.

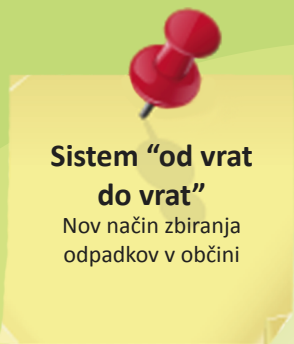
Življenjski cikel odpadka DANES

Življenjski cikel odpadka JUTRI

Da bi uresničili ta dva cilja, v občini Logatec prehajamo na nov način zbiranja komunalnih odpadkov, ki se imenuje SISTEM »OD VRAT DO VRAT«. Na nov sistem zbiranja odpadkov prehajamo tudi zaradi neizogibnega zaprtja odlagališča komunalnih odpadkov Ostri vrh v mesecu juliju 2009. Že do sedaj smo od vrat do vrat pobirali biološke in nekoristne odpadke, embalažo pa ste oddajali na zbiralnicah ločenih frakcij (eko otokih). Odslej pa bomo tudi embalažo pobirali na vašem odjemnem mestu. Namen novega sistema je povečanje količin ločeno zbranih frakcij odpadkov na izvoru ter maksimalno zmanjšanje količin odpadkov, ki so namenjeni končnemu odlaganju na odlagališču.

Sistem "od vrat do vrat"

Nov način zbiranja odpadkov v občini

Sistem »od vrat do vrat« pomeni, da gospodinjstva zbirajo odpadke po posameznih frakcijah doma. V ta namen vsako gospodinjstvo prejme novo posodo za EMBALAŽO modre barve. V posodo se odlaga plastična in kovinska embalaža. Vsako posamezno gospodinjstvo bo imelo tri posode za odpadke, in sicer posodo za OSTALE ODPADKE (siva/črna posoda), posodo za ODPADNO EMBALAŽO (modra posoda) ter posodo za BIOLOŠKE ODPADKE (zelena posoda), ki pa jo lahko gospodinjstvo nadomesti z lastnim kompostnikom. **Posoda za biološke odpadke ali kompostnik bosta postala obvezna, saj se zahteva POPOLNO ločevanje bioloških odpadkov od ostalih odpadkov.** Zahteva velja za celotno Slovenijo in Evropsko unijo. Naj pripomnimo, da je cilj Operativnega programa odstranjevanja odpadkov ravno zmanjševanje količine bioloških odpadkov, saj ti povzročajo največje onesnaževanje. Iz ostalih odpadkov bo potrebno ločevati tudi odpadno plastično in kovinsko embalažo, ki se jo bo odlagalo v novo modro posodo. **Steklo in papir pa se bosta še vedno zbirala na samo obstoječih ekoloških otokih (v prihodnosti pa je predvideno, da se tudi za papir uvede v sistem »od vrat do vrat«).**

Praznjenje posod bo potekalo po novem razporedu, ki je označen v koledarju odvoza odpadkov v občini Logatec za leto 2009. Posode se bodo praznile le v primeru, če bodo postavljene **na odvzemno mesto.**

Gospodinjstva v občini Logatec so razdeljena na 10 območij, ki so na koledarju z urnikom odvoza odpadkov označena s črkami, ki so obrazložena v legendi - legenda za vsako črko kaže, iz katere ulice oziroma iz katerega naselja se bo odvažalo določene odpadke.

Kosovni odvoz odpadkov je enkrat letno še vedno predviden, vendar lahko občani sami kosovne odpadke vozijo na zbirni center, akcija zbiranja nevarnih odpadkov pa je predvidena po enakem sistemu kot do zdaj, en dan v letu na več lokacijah v občini, in sicer v mesecu aprilu na dan zemlje.

V mesecu januarju in februarju 2009 so se gospodinjstvom razdelile modre posode za zbiranje embalaže, zato bo do tedaj potekal odvoz odpadkov po starem sistemu, in sicer vsakih 14 dni. **Z marcem 2009 se bo začelo zbirati in odvažati tudi embalažo.** V ta namen smo nabavili posode prostornine 240 litrov, ki bodo imele napis, kaj vse se lahko odlaga med embalažo. Te posode se bodo razdelile vsem gospodinjstvom v stanovanjskih objektih v občini. Če se bo pojavila potreba po dodatnem številu posod, bomo v prvi fazi to reševali z dodatnimi namenskimi PVC - vrečkami, ki jih boste lahko kupili na sedežu našega podjetja, kasneje pa z dodatnimi posodami. Lahko pa se bo embalaža še vedno oddajala na zbiralnicah ločenih frakcij (eko otokih).

Odvoz odpadkov je zasnovan na novo s sledečimi frekvencami:

- **mešani komunalni odpadki:**
gospodinjstva: 1-krat na 3 tedne,
podjetja: 1-krat na teden,
bloki: 1-krat na teden;
- **embalaža:**
1-krat na 3 tedne od vrat do vrat gospodinjstev v stanovanjskih objektih,
1-krat na 3 tedne iz obstoječih zbiralnic (eko otokov); pobira se takrat kot embalaža iz gospodinjstev na istem območju, kot se nahaja posamezna zbiralnica (eko otok),
bloki: 1-krat na teden;
- **biološki odpadki:**
1-krat na teden v poletnem času in 1 - krat na 14 dni v zimskem času;
sistem ostaja enak kot do sedaj, le da se razširi še na naselja Hotedršica, Ravnik pri Hotedršici in Rovte;
- **steklo:**
odvoz 1-krat na 14 dni iz zbiralnic (eko otokov), kjer bodo še vedno posode s prostornino 770 in 1.100 litrov;
- **papir:**
odvoz 1-krat na teden iz zbiralnic (eko otokov), kjer bodo še vedno posode prostornine 1.400 litrov.

Pozorni morate biti na praznike in v koledarju preverite, kdaj vam bomo naslednjič praznili posamezno posodo.

Recikliranje in ločeno zbiranje odpadkov

REKILIRANJE je predelava že uporabljenih, odpadnih snovi v proizvodnem procesu z namenom zmanjšanja trošenja potencialno uporabnih snovi, zmanjšanja porabe svežih surovin in porabe energije ter preprečevanja onesnaženja zraka, vode in zemlje.

Recikliranje zmanjšuje količino odpadkov, ki zavzemajo dragocen prostor na odlagališčih. Prav tako zmanjšuje količino energije, ki je potrebna za izdelavo novih sestavnih delov ter tako pomaga zmanjšati onesnaženje in porabo naravnih virov.

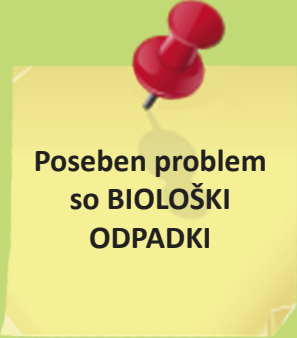

Recikliranje je mogoče uspešno izvesti le z zagotovitvijo ločenega zbiranja odpadkov. Ločeno zbiranje odpadkov pa pomeni zbiranje posameznih frakcij: plastične embalaže, kovinske embalaže, papirja, stekla, bioloških odpadkov, odpadne električne in elektronske opreme, nevarnih odpadkov in lesa oziroma lesene embalaže. Z izločanjem posameznih frakcij iz komunalnih odpadkov tako maksimalno zmanjšamo količino nekoristnih odpadkov, ki so namenjeni končnemu odlaganju in ki posledično zasedajo naša prenatrpana odlagališča. Hkrati pa močno prispevamo k zmanjševanju onesnaževanja okolja, saj:

- porabimo manj prostora za odlaganje odpadkov,
- zmanjšamo količino odpadkov,
- uporaba reciklirane kovinske embalaže zmanjša količino rudarskih odpadkov,
- z reciklažo se prihrani 90 % primarnih surovin,
- z uporabo reciklažnih materialov se močno zmanjša poraba energije,
- v proizvodnji se zmanjša poraba vode,
- posledično je onesnaževanje zraka in vode manjše.

Biološki ali organski odpadki predstavljajo približno 50 % odloženih odpadkov v komunalnih odpadkih. Pomešani z ostalimi komunalnimi odpadki povzročajo velike količine toplogrednih plinov, nastajanje nevarnih organskih kislin ter velikega smradu na odlagališčih in že na vaših odjemnih mestih. Zato je potrebno biološke odpadke ločeno zbirati ter s tem preprečevati negativne posledice v našem lokalnem in globalnem okolju. Z ločenim zbiranjem bioloških odpadkov sodelujemo v njihovem procesu recikliranja, ki ga imenujemo KOMPOSTIRANJE.

**Poseben problem
so BIOLOŠKI
ODPADKI**

Kompostiramo lahko na dva načina:

- Kompostiranje na domačem vrtu: potrebujemo 2 do 3 m³ veliko prostornino na vrtu v polsenci in zaščiteno pred vetrom. Zagotoviti moramo pravilno prezračevanje (1-krat mesečno preobračamo kup), da poteka proces trohnenja pravilno. Poskrbeti moramo tudi za zadostno vlago, kar pomeni, da se kup ne sme presušiti ali premočiti (primerna vlažnost je takrat, ko stisnemo pest komposta in se iz njega ne pcedi voda in hkrati ne razpade). Tako doma ustvarimo lastni humus in nam za naš vrt ni potrebno kupovati umetnih gnojil, ki so agresivna in nevarna za naše zdravje in okolje.
- Kompostiranje v kompostarni: v zelenih posodah zbirate biološke odpadke, ki jih 1-krat tedensko v poletnem času in 1-krat na 14 dni v zimskem času pobiramo na vašem odjemnem mestu. Od tam jih odpeljemo v kompostarno na Vrhniki, kjer se v več korakih pridobiva humus, ki ga lahko ponovno uporabite na vaših vrtovih.

V občini Logatec je organiziran odvoz bioloških odpadkov, zbranih v zelenih posodah, samo v zgoščenih delih naselja Logatec, Rovte, Hotedršica in Ravnik. Povsod drugod je obvezno kompostiranje na lastnem vrtu.

Zakaj je kompostiranje dobro?

- Preprečujemo nekontrolirano gnitje in razkrajanje,
- preprečujemo onesnaževanje naše podtalnice in zraka,
- pridobimo naravno gnojilo (in s tem bolj zdrave pridelke), ki nadomesti umetna gnojila, škodljiva nam in našemu okolju,
- skrbimo za naravni krogotok,
- zmanjšujemo količino odpadkov,
- preprečujemo nastajanje novih okoljskih problemov,
- zmanjšujemo problem pomanjkanja prostora za odlaganje odpadkov.

Neposreden učinek kompostiranja je, da z zaključenim procesom nastane humus, ki v prsti deluje kot vpojna goba. Ta v deževnih dneh vpija vodo in jo sprošča v času suše. Humus zelo izboljša tako peščeno kot ilovnato prst in jo ščiti pred izsušitvijo in erozijo. Značilnost humusa je tudi ta, da »ozdravi« prst, saj je le-ta obogatena s humusom manj podvržena škodi, ko jo povzročajo boleznin insekti. Humus je temen, zato zbere več sončne svetlobe in tako prispeva k podaljšanju sezone rasti.

Zakaj je prepovedano trde organske odpadke odlagati v kanalizacijske odtok?

- V kanalizacijskih vodih se povečuje količina usedlin, kar povzroča zamašitev kanalov, črpališč, neustrezno delovanje čistilne naprave.
- Organski odpadki povzročajo močno povečano gnitje in posledično širjenje neprijetnih vonjav ter pospešujejo razmnoževanje glodavcev.

Če zelene posode za biološke odpadke še nimate in bi jo radi imeli, jo lahko na Komunalnem podjetju Logatec naročite osebno ali preko telefona na številki 01/750-81-10, kjer navedete svoje ime in priimek ter naslov, da bodo naši delavci na vaš naslov dostavili posodo za biološke odpadke.

Ločevanje odpadkov na domu

Za lažje ločevanje je potrebno embalažo predhodno pripraviti za njeno odlaganje predvsem z namenom zmanjšanja prostornine odpadkov.

PLASTENKA

Odstrani zamašek.

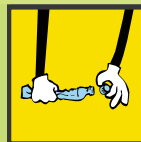
Iztoči.

Stisni.

Zapri zamašek.

Iztoči.

Razstavi.

Stisni.

Zapri zamašek.

Iztoči.

Iztoči.

Iztoči.

Stisni.

Na embalaži je veliko različnih znakov, ki označujejo embalažo in jo razvrščajo v posamezne skupine frakcij ter nam tako pomagajo pri ločevanju odpadkov.

Zelena pika se pojavlja na embalaži izdelkov in označuje, da je ta embalaža vključena v sistem ravnanja z odpadno embalažo ter da se zbira, reciklira ali drugače ustrezno predela in ponovno uporabi.

Znak za označevanje električne in elektronske opreme - OEEO

To je oprema, ki za svoje delovanje potrebuje električni tok ali elektromagnetno polje, vključno z opremo za proizvodnjo, prenos in merjenje toka in polj (oprema, ki ima baterijo ali vtičnico).

Mobiusova zanka je simbol za izdelek ali embalažo, ki ima na koncu življenjskega cikla določeno zbiranje in postopke recikliranja.

Vsak krak Mobiusove zanke namreč predstavlja del verige, potrebne za uspešno recikliranje: zbiranje, predelavo v nov izdelek in nakup izdelka iz reciklata.

Znak označuje izdelke, ki so proizvedeni iz recikliranih materialov.

V primeru, da je na sredi napisan odstotek, to pomeni, da je navedeni odstotek izdelka narejen iz recikliranih materialov.

Košek opozarja, da je embalažo potrebno odvreči na primerno mesto - ekološki otok (zbiravnica ločenih frakcij).

Dve vzporedni puščici se uporabljata za označevanje vračljive embalaže.

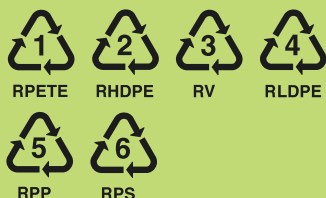
V nekaterih državah (tudi na Hrvaškem) se ta znak pojavlja kot simbol označevanja embalaže, primerne za recikliranje.

Znak, ki pokaže, iz katere primarne surovine je narejen izdelek.

V znaku je med puščicami navedena številčna oznaka surovine, pod znakom pa skrajšana oblika surovine, iz katere je izdelek narejen. Te navedbe so v pomoč tudi nadaljnjim predelovalcem izdelka. Obrazložitev kratic in številčnih oznak so v tabeli oznaka za najpomembnejše materiale.

Prisotnost tega znaka na izdelku nakazuje, da se izdelek lahko reciklira oziroma ponovno predela. Možnih je več različnih oblik.

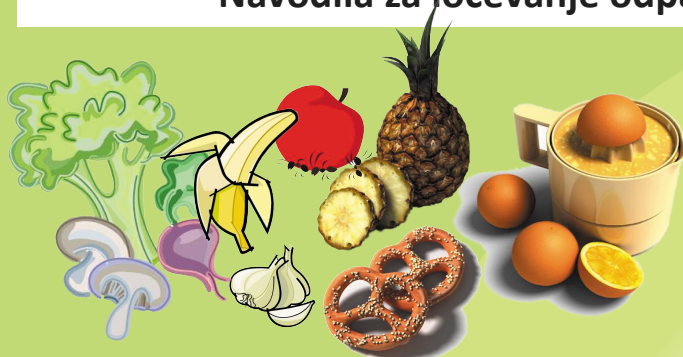
Črka R pred okrajšavo surovine označuje, da je material že bil uporabljen in je že recikliran.

Tabela: Oznaka za najpomembnejše materiale

Materiali	Okrajšava	Oštevilčenje	Kam odložimo?
Polietilen tereftalat	PET	1	embalaža
Polietilen z visoko gostoto	HDPE/PEHD	2	
Polivinil klorid	PVC	3	
Polietilen z nizko gostoto	LDPE/PELD	4	
Polipropilen	PP	5	
Polistiren	PS	6	
Preostala plastična embalaža	OSTALO/ OTHER	7	
Valovita lepenka	PAP	20	papir
Nevalovita lepenka	PAP	21	
Papir	PAP	22	
Jeklo	FE	40	*ZC - odpadno železo
Aluminij	ALU	41	embalaža ali ZC
Les	FOR	50	ZC - odpadni les
Bombaž	TEX	60	Še ni urejenega ločenega zbiranja
Brezbarvno steklo	GL	70	steklo
Rjavo steklo	GL	72	
Papir in lepenka / različne kovine	C/ prevladujoči material, npr. C/PAP, C/PET, C/ALU, ...	80	embalaža
Papir in lepenka / plastika		81	
Papir in lepenka / aluminij		82	
Papir in lepenka / plastika / aluminij		84	

*ZC - zbirni center

Navodila za ločevanje odpadkov

**BIOLOŠKI
ODPADKI**

Za lažje izvajanje ločenega zbiranja bioloških odpadkov v vaših kuhinjah smo vam konec leta 2005 razdelili zelene 10 l posode (1 za vsako gospodinjstvo), ki naj bi jih imeli na primernem mestu v kuhinji in jih, ko jih napolnite, izpraznili v posodo za biološke odpadke ali na lasten kompostnik. V posodo odlagate vse biološke odpadke, ki nastajajo v kuhinji, z izjemo bioloških odpadkov, ki vsebujejo tekočino, ki jo odcedite, trdi del nato odložite v posodo, tekoči del pa v odpadno vodo (kanalizacija, greznica, mala čistilna naprava). V te posode lahko namestimo tudi biorazgradljive vrečke, ki omogočajo večjo čistočo posode.

DA

Netekoči ostanki hrane
Olupki in ostanki sadja ter zelenjave
Kavne in čajne usedline, filtri in vrečke
Pokvarjena hrana (siri, paštete,...)
Jajčne lupine
Papirnate brisačke in robčki
Ostanki pridelka na vrtu
Listje, veje, plevel, trava, lubje
Rože, stara zemlja lončnic
Plutovinast zamašek, žagovina

NE

Kosti → nekoristni odpadki
Ohlajen pepel → nekoristni odpadki
Vsa embalaža živil → embalaža
Plenice, sanitarni izdelki → nekoristni odpadki
Olja in maščobe → nevarni odpadki
Iztrebki malih živali → nekoristni odpadki
Steklena embalaža → steklo
Lasje in dlaka → nekoristni odpadki
Papirnate vrečke → papir
Ogorki cigaret → nekoristni odpadki

KAM PA?

EMBALAŽA

Embalaža so vsi izdelki iz katerega koli materiala, namenjeni temu, da blago ne glede na to, ali gre za surovine ali izdelke, obdajajo ali držijo skupaj zaradi hranjenja ali varovanja, rokovanja z njim, njegove dostave ali predstavitve na poti od embalerja do končnega uporabnika (Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo, Uradni list RS, št. 84/2006, 106/06 in 110/2007).

Med embalažo uvrščamo plastično, kovinsko, papirnatno in stekleno embalažo. Pri ločevanju odpadkov v posodo za embalažo spada le PLASTIČNA in KOVINSKA embalaža. Papir in steklo se zbirata v ločenih posodah v zbiralnicah (eko otokih).

DA 	NE 	KAM PA?
Plastenke in pločevinke pijač in živil, izpraznjene konzerve živil, jogurtovih lončkov, raznih namazov,...	Plastična embalaža čistil in pralnih sredstev z oznako nevarnega odpadka, ki ni prazna.	→ nevarni odpadki
Plastični kozarčki, krožniki, lončki, pribor, ...	Vžigalniki	→ nevarni odpadki
Tube	Smuči	→ kosovni odpadki
Plastenke pralnih sredstev in čistil	Pločevinke barv, lakov, ki niso prazne	→ nevarni odpadki
Plastične vrečke in folije	Plastične škatlice z zdravili	→ nevarni odpadki
Tetrapaki	Povoščen papir	→ nekoristni odpadki
Aluminijaste folije	Pločevinke pod pritiskom	→ nevarni odpadki
Embalaža zmrznjene hrane	Diskete in zgoščenke	→ OEEO*
Sestavljena embalaža živil (C/pap...)	Mali gospodinjski aparati	→ OEEO*
Prazna embalaža kave, kakava, rozin, riža, ...	Neporabljena kozmetika	→ nevarni odpadki
Majhni kovinski odpadki (zamaški, žice, žičniki, vijaki, ...)	Tube z oznako nevarnega odpadka	→ nevarni odpadki
Pločevinasta posoda, igrače,...	Sijalke	→ OEEO*
Prazna embalaža izdelkov za osebno higieno in kozmetiko		

* odpadna električna in elektronska oprema

Življenja brez papirja si ne moremo predstavljati, vendar proizvodnja papirja močno obremenjuje okolje zaradi sečnje gozdov, porabe velike količine vode in energije. Če je papir ustrezno sortiran, je po reciklaži mogoče izdelati papir enake kvalitete, sicer pa manj kakovosten recikliran papir.

DA 	NE 	KAM PA?
Revije in časopisi	Tetrapaki	→ embalaža
Reklame, letaki, brošure, katalogi	Papirnati robčki in brisačke	→ biološki odpadki
Knjige, zvezki, bloki	Povoščen papir	→ nekoristni odpadki
Pisemske ovojnice	Plastificirane darilne vrečke	→ embalaža
Pisarniški papir	Vrečke za cement, apno, krmila	→ embalaža
Karton in lepenka	Umazani papirnati kozarci in krožniki	→ nekoristni odpadki
Papirnata ali kartonska embalaža živil	Stranice rokovnikov in zvezkov iz umetnih mas	→ embalaža
Telefonski imenik	Tapete	→ nekoristni odpadki
	Umazan papir	→ nekoristni odpadki

STEKLO

Steklo spada med najstarejše oblike embalaže, za katero je značilna čistost, kar je pomembno predvsem iz higienskih razlogov. Ne prepušča vonja in vlage, zaradi prozornosti je zelo lahko nadzirati njegovo vsebino, pred soncem pa se zaščiti z obarvanjem. Reciklaža je največja prednost stekla, saj pri predelavi ne izgubi svojih lastnosti, hkrati pa je njegova ponovna uporaba enostavna.

DA

Steklenice pijač in živil
Stekleni kozarci
Steklene posode in vaze
Očiščeni stekleni kozarci za marmelado, omake, gorčico, ajvar, kumarice, ...

NE

Ogledalo
Pleksi steklo
Žarnice
Avtomobilsko steklo
Okensko in drugo ravno steklo
Keramika in porcelan
Žično steklo
Pokrovčki in zamaški

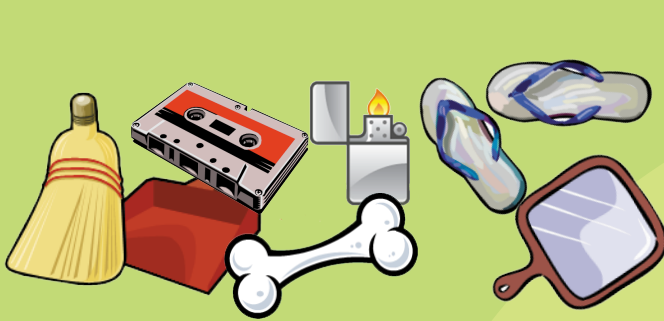
KAM PA?

→ nekoristni odpadki
→ nekoristni odpadki
→ OEEO*
→ nekoristni odpadki
→ ZC - zbirni center
→ nekoristni odpadki
→ nekoristni odpadki
→ embalaža

* odpadna električna in elektronska oprema

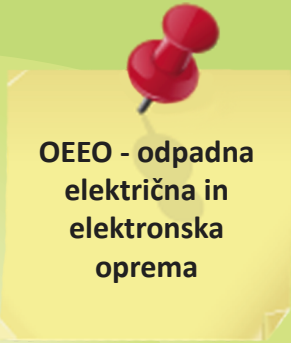

NEKORISTNI ODPADKI

DA 	NE 	KAM PA?
Smeti pometanja	Organski odpadki iz kuhinje ali vrtov	→ biološki odpadki
Povoščen papir	Plastična embalaža živil, pijač	→ embalaža
Vžigalniki	Kovinska embalaža živil, pijač	→ embalaža
Kosti	Papirnati izdelki in embalaža	→ papir
Ohlajen pepel	Steklena embalaža živil, pijač	→ steklo
Plenice, sanitarni izdelki	Baterije	→ nevarni odpadki
Iztrebki malih živali	Zgoščenke in diskete	→ OEEO*
Lasje in dlaka	Računalniki, TV, tiskalniki...	→ OEEO*
Ogorki cigaret	Barve, laki, zdravila	→ nevarni odpadki
Izolacijski material	Žarnice, sijalke	→ OEEO*
Tapete	Mali gospodinjski aparati	→ OEEO*
Umazan papir	Tetrapaki	→ embalaža
Čevlji	Pokrovčki in zamaški	→ embalaža
Vrečke sesalcev	Kozmetika	→ nevarni odpadki
Avtomobilsko steklo		
Ogledalo		
Keramika, porcelan		
Žično steklo, pleksi steklo		
Mačji pesek		
Šiviljski ostanki, usnje		
Kasete, filmi, fotografije		
Celofan		
Lepilni trakovi		

* odpadna električna in elektronska oprema

**OEEO - odpadna
električna in
elektronska
oprema**

Posebna vrsta odpadkov je odpadna električna in elektronska oprema, ki se s posebno obdelavo lahko loči v surovine in s tem v ponovno uporabo, saj je OEEO sestavljena iz različnih materialov, med katerimi so tudi nevarni odpadki. OEEO odpadki se zbirajo na Zbirnem centru Ostri vrh.

Podroben seznam OEEO

VELIKI GOSPODINJSKI APARATI

Hladilniki, zamrzovalniki, pralni stroji, sušilni stroji, pomivalni stroji, štedilniki, električni kuhalniki, mikrovalovne peči, električni radiatorji, klimatske naprave ...

MALI GOSPODINJSKI APARATI

Sesalniki, sesalne metle, druge naprave za čiščenje, naprave za šivanje, pletenje, tkanje, likalniki in druge naprave za likanje, opekači, naprave za cvrtje, mlinčki za kavo, avtomati za kavo in oprema za odpiranje ali hermetično zapiranje posod ali embalaže, električni noži. Naprave za striženje las, sušenje las, ščetkanje zob, britje, masiranje in drugi aparati za nego telesa, budilke, zapestne ure in naprave za merjenje, prikazovanje ali evidentiranje časa, tehtnice, ...

OPREMA ZA IT IN TELEKOMUNIKACIJE

Računalnik, miška, ekran, tiskalnik, oprema za kopiranje, električni in elektronski pisalni stroji, žepni in namizni kalkulatorji, faksi, telefaksi, telefoni, odzivniki, modemi, ...

OPREMA ZA ZABAVNO ELEKTRONIKO

Radijski sprejemniki, televizijski sprejemniki, videokamere, videorekorderji, glasbeni stolpi, avdiojačevalniki, glasbeni instrumenti in drugi proizvodi ali oprema za snemanje ali reproduciranje zvoka in slik, vključno signalov ali drugačne tehnologije za distribucijo zvoka in slike od telekomunikacij, zgoščenske in diskete, ...

OPREMA ZA RAZSVETLJAVO

Svetilke za fluorescentne sijalke razen svetilke v gospodinjstvih, paličaste fluorescentne sijalke, kompaktne fluorescentne sijalke, visokointenzivne sijalke, vključno z visokotlačnimi svetili z natrijevimi parametri in metalhalogenidnimi sijalkami, nizkotlačna svetila z natrijevimi parametri, druga razsvetljava ali oprema za difuzijo ali nadzor svetlobe razen žarnic z žarilno nitko, ...

ELEKTRIČNA IN ELEKTRONSKA ORODJA (z izjemo velikih nepremičnih industrijskih orodij)

Vrtalniki, žage, šivalni stroji, oprema za struženje, rezkanje, brušenje, drobljenje, žaganje, rezanje, striženje, vrtanje, luknjanje, izrezovanje, zapogibanje, ukrivljanje ali za drugo podobno obdelavo lesa, kovine in drugih materialov, orodja za zakovičenje, zabijanje žbljev ali pritrjevanje vijakov ali odstranjevanje zakovic, žbljev, vijakov, orodja za varjenje, spajkanje in podobno, oprema za škropljenje, širitev, razpršitev, obdelavo tekočih oziroma plinskih snovi z drugimi sredstvi, orodja za košnjo oziroma druge vrtnarske dejavnosti, ...

IGRAČE, OPREMA ZA PROSTI ČAS IN ŠPORT

Električni vlakci oziroma garniture dirkalnih avtomobilčkov, ročne konzole za videoigre, videoigre, računalniki za kolesarjenje, potapljanje, tek, veslanje, športna oprema z električnimi ali elektronskimi sestavnimi deli, igralni avtomati na kovance, ...

MEDICINSKE NAPRAVE (z izjemo vseh vsajenih in infektivnih proizvodov)

Oprema za radioterapijo, oprema za kardiologijo, aparature za dializo, dihalni aparati, materiali iz nuklearne medicine, laboratorijska oprema za diagnozo in-vitro, naprave za analize, naprave za ohlajevanje, naprave za testne oploditve, druge naprave za odkrivanje, preprečevanje, spremljanje, obravnavo, lajšanje bolezni, poškodb ali nezmožnosti, ...

INSTRUMENTI ZA SPREMLJANJE IN NADZOR

Detektorji dima, regulatorji ogrevanja, termostati, naprave za merjenje, tehtanje ali reguliranje v gospodinjstvu ali kot laboratorijska oprema, drugi instrumenti za nadzor, ki se uporabljajo v industrijskih instalacijah (npr. v krmilnih ploščah), ...

AVTOMATI

Avtomati za vroče pijače, avtomati za steklenice ali pločevinke, z vročo ali hladno pijačo, avtomati za trdne proizvode, bančni avtomati, vse naprave, ki avtomatsko izdajo raznovrstne izdelke, ...

Nevarni odpadki spadajo med najbolj problematične odpadke, saj že njihovo ime nakazuje negativne posledice za zdravje ljudi in za okolje. Nevarne odpadke prepoznamo po sledečih znakih:

NEVARNI ODPADKI

Lahko vnetljivo
F, F+

Strupeno
T, T+

Eksplozivno
E

Okolju nevarno
N

Jedko
C

Zdravju škodljivo
Xi, Xn

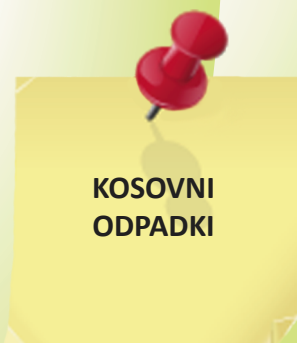
Oksidativno
O

Med nevarne odpadke spada tudi njihova embalaža nevarnih odpadkov, kljub temu da je prazna, in zato le-ta spada v zabojnik nevarnih odpadkov. Nevarne odpadke enkrat letno zbiramo na AKCIJI ZBIRANJA NEVARNIH ODPADKOV v mesecu aprilu, med letom pa jih lahko oddate na Zbirnem centru Ostri vrh.

Kaj spada med nevarne odpadke?

Barve, laki, razredčila, odstranjevalci rje, kiti, tesnila, lepila, smole, purpeni, silikoni, čistila (organska topila, jedka čistila), kozmetika na alkoholni osnovi, toniki, losjoni, tablete, razpršila, laki za nohte, odstranjevalci laka, preparati za lase in vsa ostala neporabljena kozmetika, vsa zdravila, motorno olje, bencin, avtokozmetika, avtomobilske barve in kiti, tekočine za pranje stekla, hladilna tekočina, zavorna tekočina, akumulatorji, baterije, flouroscentne žarnice, živosrebrni termometri, fotokemikalije, različne kisline in baze, jedilno olje in mast, naftalinske kroglice, baterijski vložki, različna razpršila, kartuše tiskalnikov, razpršilo za zajedalce, gnojila, pesticidi in insekticidi, fungicidi, herbicidi, strupi, vsa embalaža, na kateri je eden od znakov za nevarne odpadke.

Na ravnanje z nevarnimi odpadki je potrebno biti pozoren čez celo leto in jih že sproti ločeno zbirati (v ta namen smo vam pred štirimi leti razdelili rdeče 10 l posode), potem pa jih odnesti na akcijo zbiranja nevarnih odpadkov.

Kosovni odpadki so odpadki, ki ga zaradi teže, velikosti ali prostornine ni mogoče odvažati kot vsakdanje komunalne odpadke. Je odpadki, ki nastajajo v gospodinjstvih in ne zahtevajo posebne obdelave. Kosovne odpadke delimo na

- koristne kosovne odpadke (npr. pohištvo),
- nekoristni kosovne odpadke (npr. vzmetnice, ki se odlagajo na odlagališču).

V veliki večini so kosovni odpadki sestavljeni iz več različnih materialov in jih je zato potrebno pred odstranitvijo razstaviti. Tako na primer vrata omare z vitražem razstavimo na koristni del, kamor se uvršča leseni del omare ter nekoristni del, kamor se uvršča stekleni del omare, ki se odlaga na odlagališču. Lesni del se nato odda v ustrezno obdelavo.

Kaj spada med kosovne odpadke, ki se jih v akciji KOSOVNIH ODPADKOV odvaža na Zbirni center Ostri vrh?

Pohištvo
 Bela tehnika
 Vzmetnice
 Preproge
 Športni rekviziti
 Vrtni stroji
 Peči (centralne peči, termoakumulacijske peči, peč na trda goriva »kiperbuš«, ...)
 Odpadna električna in elektronska oprema (glej stran 16 in 17)

Odvoz kosovnih odpadkov bo organiziran po posameznih okoliših. Okoliši so označeni s posamezno črko v koledarju (npr. okoliš h zajema naselja Hotedršica, Ravnik pri Hotedršici, Novi Svet, Grčarevec), zato si na zadnji strani koledarja oglejte seznam črk. Za vsak okoliš bo v letu 2009 izveden enkratni brezplačni odvoz kosovnih odpadkov. Dan odvoza je določen v spodnjem seznamu.

OKOLIŠ	DATUM ODVOZA KOSOVNIH ODPADKOV
č	20. marec 2009
d	10. april 2009
e	22. maj 2009
f	12. junij 2009
g	24. julij 2009
h	14. avgust 2009
i	4. september 2009
j	25. september 2009
k	16. oktober 2009
l	6. november 2009

RAZPORED ODVOZA KOSOVNIH ODPADKOV

Odvoz kosovnih odpadkov izven navedenega urnika ter odvoz gradbenih odpadkov in kosovnih odpadkov iz kmetijskih dejavnosti lahko občani naročite za plačilo pri g. Janezu Marinku na telefonski številki 01/750-81-14. V skladu z dogovorom bo določen čas in mesto naročenega odvoza. Odvoz in delo bo obračunan skladno z veljavnim cenikom podjetja.

Gradbene odpadke (zidaki, ploščice, okna, vrata, kritina, beton, ...) in gradbene odpadke z azbestom (salonitke, cevi, ...) lahko občani sami odvažate na Zbirni center Ostri vrh, kjer morate upoštevati navodila zaposlenih in jih odložiti na ustrezno mesto. Enako velja za kosovne odpadke, ki nastajajo v kmetijskih dejavnostih. Avtomobilske pnevmatike pa se oddajo najbližjemu vulkanizerju.

Gradbeni odpadki, ki vsebujejo azbest, morajo biti pred odlaganjem ustrezno pripravljene. Zloženi morajo biti na lesenih paletah in oviti v PVC-folijo, za kar so dolžni občani poskrbeti sami.

Zbirni center (ZC) Ostri vrh urnik obratovanja:

ponedeljek - petek:	07.00 - 15.00
sobota:	07.00 - 12.00
nedelje in prazniki:	zaprto

Občani občine Logatec lahko na zbirnem centru brezplačno odlagajo kosovne in druge odpadke, ki jih je potrebno ločeno zbirati.

Pri dovozu je potrebno upoštevati navodila zaposlenih na odlagališču in predložiti odrezek položnice o plačilu zadnjega računa za komunalne storitve.

Viri:
Interno gradivo Komunalnega podjetja Logatec d.o.o.
Operativni program odstranjevanja odpadkov, marec 2008
KEMIS: <http://www.kemis.si/>
Okoljski raziskovalni zavod: <http://www.orz.si/si/>
Recycling Logo Art: <http://www.recyclelogos.org/>
SLOPAK: <http://www.slopak.si/>

Komunalno podjetje Logatec d.o.o.
Tržaška cesta 27
1370 Logatec

Telefon: 01/750-81-10
Fax: 01/750-81-11

Email: info@kp-logatec.si
<http://www.kp-logatec.si>